

Анюта ВАЛЬКОВА

здобувачка освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ

Науковий керівник – д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту публічного управління та персоналу ТНЕУ Тетяна ЖЕЛЮК

УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ РОЗВИТКУ МІСТА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

За ресурсним підходом потенціал становлять природні ресурси, населення, виробничі фонди, системи управління, інформація, капітал. У рамках цього підходу вважається, що ресурси інвестиційного потенціалу «утворюють засоби виробництва, призначені для виробництва товарів і послуг» [1]. Інвестиційний потенціал у деяких працях розглядається як сукупність інвестиційних ресурсів, які становлять ту частку нагромадження капіталу, яка представлена на ринку капіталу у вигляді потенційного інвестиційного попиту, що має здатність та спроможність перетворитися на реальний попит на інвестиції, який би забезпечив задоволення фінансових, матеріальних та інтелектуальних потреб відтворення капіталу.

Таким чином, ресурсний підхід до визначення категорії інвестиційного потенціалу передбачає його розгляд як упорядкованої сукупності ресурсів, що призначені для довгострокового вкладення з метою досягнення цілей відтворення господарської діяльності в місті. З позицій цього підходу інвестиційний потенціал можна уявити як інвестиційний попит, він не враховує здатність економіки міста прийняти та ефективно використати інвестиційні кошти. Отже, вимоги ринкової рівноваги до відповідності попиту та пропозиції не виконуються. Такий підхід значно звужує трактування інвестиційного потенціалу, оскільки потенціал сам по собі включає засоби, ресурси, джерела.

Узагальнення наукових поглядів учених-економістів [2; 3] щодо сутності поняття «інвестиційний потенціал міста» дають змогу як змістовне його наповнення розглядати системну єдність забезпечення процесів формування та ефективного використання власних і залучених інвестиційних ресурсів, що зумовлена природними, економічними і соціальними умовами певного міста та моделлю його інвестиційної поведінки і спрямована на його сталий розвиток.

Автор розглядає як складники інвестиційного потенціалу: 1) природно-ресурсний – це сукупність накопичених запасів природно-сировинних і матеріальних ресурсів і умов території, яка має можливість забезпечити інвестиційний відтворювальний процес, відпочинок і рекреацію в місті; 2) виробничий – це сукупний результат господарської діяльності населення в місті та визначається загальним обсягом виробництва продукції промисловості, сільського і лісового господарства, будівництва та наданих послуг; 3) інноваційний – це рівень розвитку наукових знань і ступінь упровадження у

виробничо-господарські та соціально-економічні процеси досягнень науково-технічного прогресу; 4) соціально-трудова – це сукупність кількісно-якісних характеристик населення, здатного до праці та соціальних умов, що дають змогу формувати, розвивати та ефективно реалізувати трудові можливості населення на основі зайнятості в економіці міста; 5) інфраструктурний – це економіко-географічне положення міста, його інженерно-інфраструктурне облаштування; 6) фінансовий – це можливий обсяг грошового капіталу, який може бути використаний містом для забезпечення інвестиційного процесу. Враховує податкову базу, прибутковість підприємств та якість місцевого бюджету.

Інвестиційний потенціал міста є динамічною категорією: його формування, стан і ступінь використання значною мірою визначаються як ендогенними чинниками впливу, зумовленими розвитком і рівнем ефективності використання інших часткових потенціалів міста – фінансового, виробничого, природно-ресурсного, інфраструктурного, споживчого, інноваційного, трудового, управлінського тощо, що, власне, й зумовлює доцільність розгляду інвестиційного потенціалу у тісному взаємозв'язку з ними, оскільки ігнорування останнього (тобто розгляд тільки з позицій ресурсного підходу) означатиме розуміння інвестиційного потенціалу лише як сукупності фінансових ресурсів для здійснення інвестиційної діяльності, так і екзогенними чинниками, зумовленими станом і характеристиками макросередовища, в якому функціонує місто.

Інвестиційний потенціал міста характеризує його здатність генерувати ресурси, а також ефективно і раціонально використовувати їх на цілі, передбачені інвестиційною стратегією розвитку. Таким чином, сукупність взаємопов'язаних властивостей, які характеризують сутність інвестиційного потенціалу території, полягає у здатності виробляти і мобілізувати внутрішні ресурси і резерви території; здатності акумулювати і залучати фінансово-кредитні та інвестиційні ресурси ззовні; здатності трансформувати ресурси і заощадження в інвестиції [4].

Інвестиційний потенціал міста – це складне комплексне поняття, для характеристики якого необхідно розглянути складові його елементи. Такими елементами є:

1. Джерела формування інвестиційного потенціалу: 1) внутрішні джерела – ресурси, які створюються самим містом і резерви, що мобілізуються; 2) зовнішні джерела – ресурси, які залучені поза межами міста (міжміські, державні, міжнародні); 3) змішані джерела, які об'єднують перші дві групи.

2. Фактори, що впливають на інвестиційний потенціал. До них віднесено: природно-ресурсні, виробничі, фінансові, податкові, бюджетні, кредитні, інвестиційні, інноваційні, інфраструктурні, кадрові, споживчі. Вони взаємопов'язані між собою, доповнюють і взаємодіють один з одним, у різному

ступені впливаючи на формування інвестиційного потенціалу.

3. Суб'єкти економіки, які мають певні фінансові ресурси (держава, господарюючі суб'єкти, зовнішні інвестори і кредиторів), які за певних умов і за допомогою відповідного механізму можуть трансформуватися в інвестиційні ресурси для вкладення у проекти й об'єкти виходячи з реалізованої інвестиційної стратегії. Такими власниками фінансових ресурсів виступають: бюджетна система, підприємства і організації, місцева фінансово-кредитна та інвестиційна системи, домогосподарства і громадяни, учасники професійного ринку цінних паперів, зовнішні інвестори.

4. Об'єкти, для інвестування в які формується інвестиційний потенціал, включають: сферу реальної економіки, фінансову сферу, інноваційну сферу.

Використані джерела

1. Жулавский А. Ю. Економічний потенціал території: теорія і практика оцінки. *Вісник Сумського державного університету*. 1996. № 1 (5). С. 142-147.
2. Герасимчук З. В. Ткачук В.Р. Інвестиційний потенціал регіону: методика оцінки, механізми нарощування : монографія. Луцьк : Надстир'я, 2009. 232 с.
3. Покатаєва К. П. Теоретичні аспекти визначення категорії «інвестиційний потенціал» та «інвестиційна привабливість». *Комунальне господарство міст : наук.-техн. зб.* 2007. Вип. 75. С. 262-268. URL: <http://www.eprints.ksame.kharkov.ua>.
4. Желок Т. Фінансовий потенціал об'єднання територіальних громад *Розвиток регіонів та громад в умовах адміністративно-територіальної реформи : перспективи та загрози : Дев'ять регіональних та муніципальних читань : зб. матеріалів доп. Міжнар. наук.-практ. конф.* [м. Тернопіль-Вишнівець, 20-21 жовт. 2015 р.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. С. 21-24.

Юрій ВАСИЛИК

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ТНЕУ Аліна ЖУКОВСЬКА

РЕПУТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Завдання модернізації Української держави, здійснення складних та болісних, але водночас необхідних реформ у всіх сферах суспільного життя можуть реалізувати лише авторитетні органи публічної влади, діяльність яких має бути зрозумілою і належно оціненою громадянами. Тому одним із провідних напрямів розвитку теорії та практики публічного управління стає цілеспрямований вплив на формування позитивної репутації влади. Це пояснюється тим, що репутаційний ресурс набуває кардинально важливого значення поряд із економічними та соціально-політичними ресурсами. Брак уваги до репутації органів публічної влади з боку її носіїв звує їх інституціональні та статусні можливості для зміцнення свого авторитету і впливу. Таким чином, виникає необхідність переходу від маніпулятивних технологій до управління